

Editoriaal

Genegen en zeer hartelijk

N.a.v. het academisch emeritaat van Koen Geens

1987. Het jaar dat enkele overmoedige jonge mensen met het wilde idee kwamen een *Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap* in het leven te roepen. Zonder de inzet van Koen Geens en de steun van professor Jan Ronse, zouden we nooit van start zijn gegaan, of minstens snel door de hoofdredacteurs van de gevestigde waarden tot de orde zijn geroepen. Want waarom nog een tijdschrift in een al verzadigde markt, en over onderwerpen die hun tijdschriften al lang ter harte namen? Dankzij die inzet en steun waagden we het er toch op.

De drie ondergetekenden en Johan Tyteca vormden samen met Koen Geens en Jan Ronse de eerste redactieraad. We waren gedreven en enthousiast. Jong en idealistisch. Allen (sommigen nog) met een volle haardos. En het tijdschrift nam een hoge vlucht, mede dankzij de vooraanstaande juristen die ons later vervoegden.

Ernstige redactievergaderingen over de nieuwe evoluties in het landschap van vennootschappen, verenigingen en andere, soms obscure, rechtspersonen werden afgesloten met aangename restaurantbezoeken (waar de *dame blanche* altijd op het dessertenmenu stond).

We wilden origineel zijn. Korte bijdragen - een ware uitdaging, nog steeds - een standpunt waarin gedurfde stellingen worden verdedigd, *de lege* (soms *extra lata*), rechtspraak met steeds een noot uit alle delen van het land, dankzij correspondenten (waaronder Luc Ballon), een rechtspraakkronek, en een taalrubriek door wijlen professor Jozef Van Haver, *de* juridische taalspecialist van onze generatie. Dit is tot op vandaag het stramien van het tijdschrift, eerst zes, en later acht nummers lang. De eerste nummers werden verzorgd door de redactieleden: ieder schreef een noot, een bijdrage, een kroniek of een standpunt.

Koen ging voluit voor het tijdschrift. Zijn kracht is legendarisch. Het siert hem en professor Ronse dat zij niet het hoofdredacteurschap opeisten. Er was geen

primus inter pares; we werkten samen als een team op gelijke voet, een echte vereniging. Het versterkte de betrokkenheid van elkeen en voedde het enthousiasme om allemaal hard mee te werken aan het succes van het tijdschrift. Vandaag maakt deze gedachte nog steeds de redactieraad geestdriftig.

Vanaf 2011 begint elk nummer met een *Editoriaal* dat kort een maatschappelijk actueel onderwerp aankaart.

Vanaf 2013, naar aanleiding van de 25ste verjaardag, werd plaats gemaakt voor *'t Amendement*. Dit gebeurde visionair in aanloop van de aanstelling van Koen als minister van Justitie, zodat hij goed voorbereid de herziening van het vennootschaps- en verenigingsrecht kon aanvatten. Vele amendementen werden ondertussen wet, met dank aan de auteurs. Nu ontbreekt enkel nog een tekenserie over het recht inzake vennootschappen, verenigingen en stichtingen (zoals Walter van Gerven zo graag had gezien om zijn kleinkinderen het recht diets te maken).

In 2016 fuseerde het tijdschrift tot vreugde van Koen met het *Revue pratique des sociétés*, een legendarisch maar vooral vooraanstaand tijdschrift opgericht in 1889. Sinds dan worden de taal van Vondel en die van Molière samen gebruikt, soms in dezelfde bijdrage. De oude verstandhouding over de taalgrens heen, en die mag er zijn.

Het tijdschrift heeft zijn originele aanpak behouden. Editoriaal, bijdrage, standpunt, kroniek, geannoteerde rechtspraak en amendement zijn nog steeds deel van het weefsel van het tijdschrift, zij het nu ook in de andere taal.

Een terugblik op 35 jaar toont geen spanningen maar wel een goede verstandhouding en een groep van vrienden die hard werken om er iets moois van te maken. Koen was de aandrijfmotor van deze mooie wagen. Ook na de uitbreiding met de redactieleden van het *Revue pratique des sociétés* bleef alles even

gemoedelijk. De redactieraad werd groot, en er werd actief naar een beter genderevenwicht gezocht. Een kernredactie bleek nodig om de dagelijkse zaken af te wikkelen. Toch, toch blijft het een groep van enthousiaste vrienden die ondanks hun drukke agenda tijd steken in de verdere uitbouw van het tijdschrift.

Koen, het was zeer van harte om zoveel jaren samen te werken aan een prachtig project; we blijven een verderzetting van dit project samen met jou genegen. Met enthousiasme en een *dame blanche*.

Stefaan Van Crombrugge

Dirk Van Gerven

Marieke Wyckaert

Hemelbestormer(s)

Getuigenis bij het emeritaat van Koen Geens

De eerste keer dat ik Koen Geens ontmoette, was ergens begin de jaren tachtig. Ik was hoofdredacteur van de pas enkele jaren eerder opgestarte nieuwsbrief *'Fiscoloog'*, terwijl hij zijn eerste academische stappen zette. De jonge academicus schreef op mijn verzoek een aantal fiscale rechtspraakoverzichten. Zij vormden het startpunt voor wat zou uitmonden in een jarenlange samenwerking.

In het kader van de fiscale nieuwsbrief *'Fiscoloog'* droomde ik van een drietrapsraket : de 'nieuwsbrief' als eerstelijnszorg, daarachter een juridisch vaktijdschrift 'voor het betere werk', en op de derde rij een reeks juridische boeken waarin alles uiteindelijk zijn beslag zou krijgen.

Groot was dan ook mijn vreugde toen Koen Geens mij in de tweede helft van de jaren tachtig benaderde met de vraag of ik het zag zitten, als uitgever, mee mijn schouders te zetten onder de realisatie van een nieuw juridisch vaktijdschrift dat zou focussen op het vennootschaps- en verenigingsrecht, en waarin ook belendende rechtsdomeinen, inclusief het fiscaal recht, aan bod konden komen. Dat is TRV geworden.

Het vaderschap van het initiatief was niet eenduidig. Maar Koen Geens was er wel de grote pleitbezorger

van. Het plan was innovatief. Voor de eerste keer zou een exclusief Nederlandstalig vaktijdschrift over vennootschapsrecht het daglicht zien. Het plan was tegelijk ambitieus. Weliswaar was het idee gerijpt in Leuvense kringen. Maar de initiatiefnemers zagen het als hun heilige plicht de Leuvense barricaden te verlaten, en het piepjonge tijdschrift van meet af aan te realiseren in samenwerking met tenoren uit andere academische kringen, en uit de praktijk. Het plan was bovendien gedurfd. De uitgever die de initiatiefnemers op het oog hadden, had nog nooit een juridisch vaktijdschrift begeleid. En de relatief kleine uitgeverij waarvoor hij werkte (het inmiddels van de kaart verdwenen Biblo in Kalmthout) was allesbehalve een traditionele juridische uitgeverij. Zij verdiende haar sporen en goed geld, met alles wat te maken had met beleggen en financieel-economische informatie, maar had - benevens via haar nieuwsbrief *'Fiscoloog'* - geen voeling met het juridische metier. De samenwerking kwam 'intuitie personae' tot stand. En lukte, met groot succes.

Dat 'intuitie personae'-karakter is de daaropvolgende jaren de rode draad van de samenwerking tussen redactie en uitgever gebleven. Weliswaar is uitgeverij Biblo al vele jaren geleden opgegaan in het veel grotere RMG, maar de personen die er - wat het tijd-

schrift betreft - de dienst uitmaken, zijn in al die jaren grotendeels dezelfde gebleven.

Het was ook Koen Geens die ongeveer tien jaar geleden de motor was achter het plan om het tijdschrift te fuseren met het eerbiedwaardige *'Revue pratique des sociétés'* (RPS). Daar droomde hij al jaren van. De uitgever was geen vragende partij. Een fusie van juridische vakbladen beantwoordt niet aan de rekenkundige wetmatigheid dat één en één twee is. Bovendien stelt een fusie tussen een Nederlandstalig en een Franstalig vaktijdschrift op logistiek vlak bijzondere eisen. Maar l'histoire se répète. In de jaren tachtig was de uitgever geen vragende partij om het TRV op te starten. Niettemin heeft hij het initiatief toen met enthousiasme omarmd. Hetzelfde was nu ook het geval. Geen vragende partij voor een fusie, maar overtuigd door het enthousiasme van onder meer Koen Geens, werd er alles aan gedaan om het initiatief te doen slagen, wat weerom lukte.

Pittig detail : hoewel Koen Geens als minister van Financiën allerlei katten van groot staatsbelang te geselen had, vond hij niettemin in dezelfde periode tijd om de door hem gewenste fusie van de twee tijdschriften hoogst persoonlijk te behartigen. Zo na lag hem dat aan het hart.

Voor de eerste jaren van het TRV leverden soms amusante anekdotes op. Over de heroïsche discussie rond de 'naam' van de nieuwe publicatie, die eerst

'Tijdschrift voor Vennootschap en Rechtspersoon' (TVR) zou worden genoemd, maar ten slotte na de nodige protesten omgedoopt werd tot *'Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap'* (TRV); of over de betreurde Jan Ronse die de jonge uitgever de knepen van het 'uitgeven' meende te moeten bijbrengen door hem mee te tronen naar een kostelijk Gents restaurant; of over de talrijke redactievergaderingen die zeker in de beginjaren dikwijls gepaard gingen met rijke tafelen.

Inmiddels zijn vijfendertig jaar verstreken. De 'hemelbestormers' van weleer zijn bezadigde 'ouderen' geworden, met stilaan de levensavond in het verschiet. Dat geldt niet alleen voor de uitgever, maar ook voor het gros van de redactieleden van het eerste uur. En dus eveneens voor de primus inter pares, Koen Geens, die onlangs toegelaten werd tot het emeritaat.

Het is nu aan de jongeren om de fakkel over te nemen. Zij hoeven - althans wat het tijdschrift betreft - geen hemelbestormers meer te zijn. Hun taak en verantwoordelijkheid is het de 'gevestigde waarde' die het tijdschrift de voorbije decennia geworden is, op hun manier te bewaren en verder uit te bouwen, onder het waakzaam oog van de ouderen die, zoals wijlen Jan Ronse, er bij voorbaat op vertrouwen dat het goed zal zijn.

Jan Van Dyck